

“Onze schouwburgers moeten geleid worden door intendanten, niet door omhooggevallen acteurs”

Ivo Van Hove is artistiek leider van de Antwerps-Gentse coalitie Akt-Vertikaal. Klaas Tindemans had een gesprek met hem en bespreekt tussendoor drie recente producties van de groep: *ImitatieS*, *Boom uit de tropen* en *Russische Openbaring*. Als toemaat: Gerardjan Rijnders' encensering van Müllers nieuwste stuk.

“Verander maagden en vrouwen in stromen en versteende Niobes, in koude standbeelden van de jeugd, in één woord, maak Troje uitzinnig van angst.” (*Troilus en Cressida*) Van Hoves nieuwe voorstelling, Müllers schrijven van de laatste jaren, dit gesprek, alles begint bij Shakespeare. *Laat wreedheid nog een toekomst open, that is the question.*

Ivo Van Hove: “Voor mij is *Russische Openbaring* de apotheose van een jarenlange zoektocht naar wat ik wil met acteurs, met een tekst, met theater dus. Wat, denk ik, aansluit bij de visie van iemand als Chéreau: de psychologische bewegingen van een personage proberen fysiek weer te geven. *Wonderen der Mensheid* was een

eerste hoogtepunt in het streven om emoties fysiek en associatief zinvol te maken. Op de scène bleek dat een mythische waarde te krijgen, precies door dat associatief werken. Gerard Mortier zegt: wij moeten deze tijd terug met mythes ‘beplakken’. In de tekst van Heiner Müller staat er bv. ‘het woud’. Mortier zegt ergens: moderne theatermakers gaan er van uit dat achter het woud de autostrade ligt. Maar het woud is het onbekende, het mysterie, waar de mensen in verdwalen, waar rovers zitten. Ik geloof in dat soort woud. Zoals ik geprobeerd heb bij deze Müller de oorlog in die man te steken. Heel die voorstelling is zijn wereld. We zijn uitgegaan van een documentaire over Vietnam-veteranen die zich hadden opgesloten. Je mocht niet te dicht in hun buurt komen of ze schoten je af. We hebben dat consequent proberen door te trekken door de acteur maar één vierkante meter speelruimte te geven, op een sokkel, zijn eigen monument, zijn eigen verbeelding. Ik maak geen theater – zoals Sam Bogaerts, voor wie ik overigens alle respect heb – als een spiegel van de

werkelijkheid, maar probeer een eigen theatraal universum te creëren. Daarom laat ik een monument leven.”

Hoe evolueer je van associatief theater naar teksttheater?

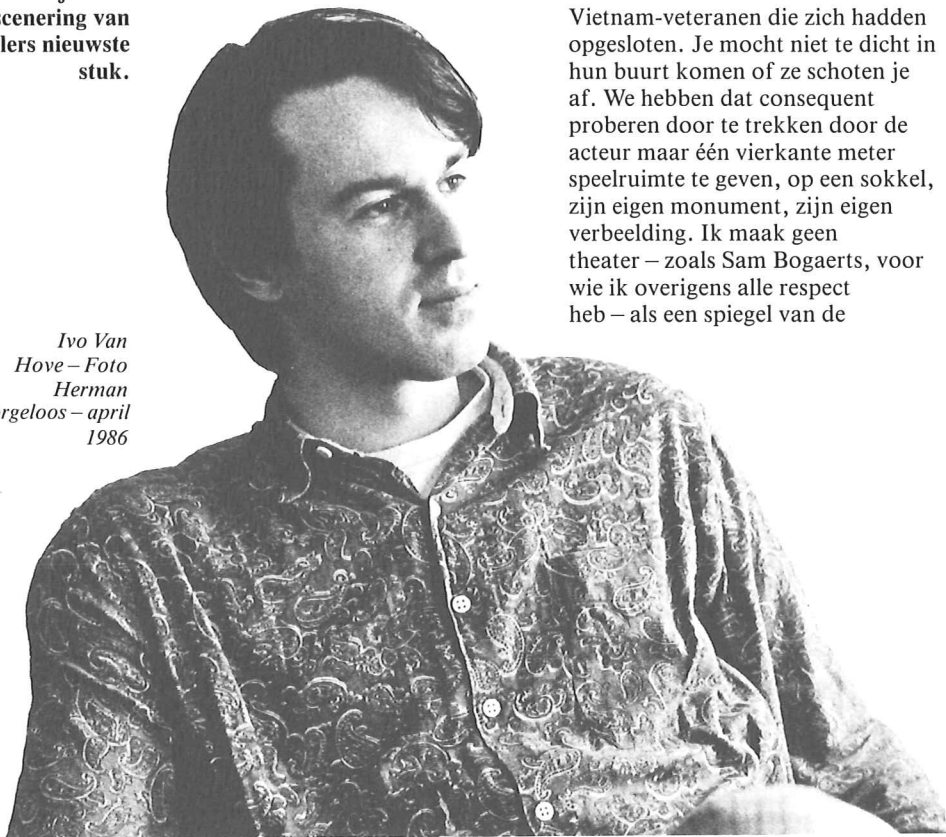
“In een aantal projecten heb ik mijn acteurs ‘opgeleid’ in een bepaalde theatertaal, expliciet in functie van het spelen, later in functie van teksten. Met Bart Slegers (de solist in *Russische Openbaring*) heb ik o.a. *Blessures* en *Troilus en Cressida* gedaan. Dat krijgt hier nu zijn weerslag. Die eindscène waarin hij vijf minuten lang staat te huilen, kan je nooit als je dat alles niet voordien gedaan hebt.”

In Boom uit de Tropen blijft dat echter een probleem, dat overschakelen van het fysieke naar het verbale.

“Ik sta achter die voorstelling maar het is geen regie van mij. Inderdaad, daar is dat niet gebeurd. Alleen Peter Van Asbroeck en Goele Derick hebben een speelstijl die naar mekaar toe gecoördineerd is. Door al die projecten, al dat improviseren kunnen ze veel soepeler en bevrijd van een al te eng psychologisch realisme met teksten omgaan.”

Boom uit de Tropen

Is deze productie van AKT-Vertikaal een zoveelste produkt in de Mishima-hausse, of gaat het om een onbekende tekst die broodnodig gespeeld moet worden en enkel toevallig profiteert van de neo-samoerai-mode? Ik denk het laatste, maar de scepsis die elke Mishima-interpretatie tegenwoordig bij me oproept – sinds Bèjarts

Ivo Van Hove – Foto Herman Sorgeloos – april 1986